

**Zasady dostępności dla osób
niepełnosprawnych, w tym wymagania Web
Content Accessibility Guidelines (WCAG 2.0)
dla systemów teleinformatycznych w zakresie
dostępności dla osób niepełnosprawnych**

Urząd Marszałkowski
Województwa Śląskiego
Wydział Rozwoju Regionalnego
Katowice, wrzesień 2017 r.

Wprowadzenie – aspekty prawne

MODUŁ 1

Uznanie wytycznych w Standardowych zasadach **wyrównywania szans** osób niepełnosprawnych

Dyskryminacja kogokolwiek ze względu na niepełnosprawność jest **pogwałceniem przyrodzonej godności i wartości** osoby ludzkiej

Włączania kwestii niepełnosprawności do odpowiednich strategii **zrównoważonego rozwoju**

Potrzeba **popierania i ochrony praw** człowieka wszystkich osób niepełnosprawnych

NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ TO KWESTIA PRAW CZŁOWIEKA

Osobom niepełnosprawnym
**przysługują takie same
prawa**, jak wszystkim innym
obywatelom

OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNE STANOWIĄ ZRÓŻNICOWANĄ GRUPĘ LUDZI

Konieczna jest polityka
respektowania różnorodności

Deklaracja Madrycka 2002 Preambuła

OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNE DOMAGAJĄ SIĘ RÓWNYCH SZANS A NIE LITOŚCI

Równe szanse w dostępie do
wszystkich społecznych zasobów
- **włączającej edukacji, nowych
technologii**, służb medycznych
i socjalnych, sportowych , ...

BRAK DYSKRYMINACJI + DZIAŁANIA POZYTYWNE = WŁĄCZENIE SPOŁECZNE

**Promocja dostępu osób
niepełnosprawnych do
zatrudnienia**, najlepiej na
otwartym rynku pracy

Strategia Europa 2020

- Włączenie społeczne przez wysoki poziom zatrudnienia
- Zwalczanie ubóstwa i modernizowanie rynku pracy

- Praca nad problemem starzejącego się społeczeństwa
- Wykorzystanie potencjału siły roboczej w Europie

- Inwestowanie w kwalifikacje poprzez systemy szkoleń
- Budowanie spójnego społeczeństwa

- Zwiększenie współczynnika aktywności zawodowej
- Rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu

**KOMUNIKAT KOMISJI DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO, RADY,
EUROPEJSKIEGO KOMITETU EKONOMICZNO-SPOŁECZNEGO
I KOMITETU REGIONÓW**

**Europejska strategia w sprawie niepełnosprawności 2010-2020:
Odnowione zobowiązanie do budowania Europy bez barier**

Pełny udział osób niepełnosprawnych w życiu społecznym i gospodarczym ma zasadnicze znaczenie dla powodzenia unijnej strategii „Europa 2020” na rzecz inteligentnego i zrównoważonego wzrostu sprzyjającego włączeniu społecznemu.

Budowa społeczeństwa zapewniającego **pełne włączenie społeczne** przynosi także nowe możliwości rozwoju rynku i stymuluje innowacyjność.

**KOMUNIKAT KOMISJI DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO, RADY,
EUROPEJSKIEGO KOMITETU EKONOMICZNO-SPOŁECZNEGO
I KOMITETU REGIONÓW**

**Europejska strategia w sprawie niepełnosprawności 2010-2020:
Odnowione zobowiązanie do budowania Europy bez barier**

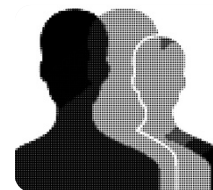
Dostępność oznacza, że osoby niepełnosprawne mają dostęp, na równych prawach z innymi, do środowiska fizycznego, transportu, **technologii i systemów informacyjno-komunikacyjnych (TIK)** oraz pozostałych obiektów i usług.

Ze względu na rosnącą liczbę konsumentów w starszym wieku argumenty ekonomiczne przemawiają za udostępnieniem usług i produktów dla wszystkich.

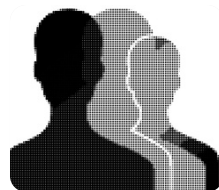
Grupy zagrożone wykluczeniem

MODUŁ 2

Grupy zagrożone wykluczeniem

Grupy zagrożone **wykluczeniem cyfrowym i społecznym** (osoby z dysfunkcją wzroku, słuchu, osoby niepełnosprawne ruchowo, osoby starsze, osoby w podeszłym wieku)

Według WHO osoba niepełnosprawna to taka, która nie może samodzielnie, **częściowo lub całkowicie** zapewnić sobie możliwości normalnego życia indywidualnego i społecznego na skutek wrodzonego lub nabytego upośledzenia sprawności fizycznej lub psychicznej.

Persona Spectrum

Powody wykluczenia społecznego i cyfrowego wg Persona Spectrum (Microsoft)

Dysfunkcje	Wykluczenie stałe	Wykluczenie tymczasowe	Wykluczenie sytuacyjne
dotyku	osoby bez górnej kończyny	- górna kończyna unieruchomiona np. w gipsie, na temblaku, itp.	- wychowywanie niemowlęcia np. zabiegi pielęgnacyjne
wzroku	osoby niewidome	- osoby cierpiące na kataraktę	- kierujący pojazdem zwraca uwagę na inne czynności np. rozmowa telefoniczna, spożywanie posiłku, itp.
słuchu	osoby głuche	- osoby z niedosłuchem spowodowany stanem zapalnym	- osoby pracujące w hałaśliwym środowisku np. barman,
mówienia	niemowa	- osoby cierpiące na zapalenie dróg oddechowych np. zapalenie gardła, choroby krtani	- osoby z akcentem sprawiającym trudność w zrozumieniu wypowiedzi

Dostępność

MODUŁ 3

DOSTĘPNOŚĆ

Europejska strategia w sprawie niepełnosprawności 2010-2020

„DOSTĘPNOŚĆ oznacza, że osoby niepełnosprawne mają dostęp, na równych prawach z innymi, do środowiska fizycznego, transportu, technologii i systemów informacyjno-komunikacyjnych (TIK) oraz pozostałych obiektów i usług. We wszystkich tych obszarach nadal istnieją znaczne bariery. Dla przykładu w UE-27 jedynie 5% stron internetowych

w pełni odpowiada standardom dostępności sieci, nieco więcej jest dostępnych częściowo. Wielu nadawców telewizyjnych nadal emituje jedynie niewiele programów opatrzonych napisami lub komentarzem dla niesłyszących.”

Zasady WCAG

MODUŁ 4

W3C

WCAG 1.0

WCAG 2.0

WCAG 2.1

Maj 1999

11 Grudnia 2008

Marzec 2017

Polska
12 Kwietnia 2012

Wytyczne dla dostępności treści internetowych 2.0 (WCAG 2.0)

to szeroki wachlarz rekomendacji dotyczących tworzenia treści internetowych bardziej dostępnymi. Wdrożenie niniejszych wytycznych sprawi, iż treść stron WWW stanie się dostępna dla szerszego grona użytkowników niepełnosprawnych, w tym dla osób niewidomych i słabowidzących, głuchych i niedosłyszących, osób mających trudności w uczeniu się, osób z ograniczeniami kognitywnymi, niepełnosprawnych ruchowo, z zaburzeniami mowy, nadwrażliwością na światło, oraz osób z niepełnosprawnościami złożonymi. Wprowadzenie wytycznych w życie, sprawi również, że treści internetowe będą bardziej przyjazne dla każdego innego użytkownika.

Spis treści

Wprowadzenie

Poziomy wytycznych WCAG 2.0

Dokumenty uzupełniające WCAG 2.0

Ważne pojęcia zastosowane w WCAG 2.0

Wytyczne WCAG 2.0

1 Postrzegalność

1.1 Alternatywa w postaci tekstu: Dla każdej treści nietekstowej należy dostarczyć alternatywną treść w formie tekstu, która może być zamieniona przez użytkownika w inne formy (np. powiększony druk, braille, mowa syntetyczna, symbole lub język uproszczony).

1.2 Media zmienne w czasie: Należy dostarczyć alternatywę dla mediów zmiennych w czasie.

1.3 Możliwość adaptacji: Należy tworzyć treści, które mogą być prezentowane na różne sposoby (np. uproszczony układ wizualny), bez utraty informacji czy struktury.

1.4 Możliwość rozróżnienia: Użytkownik powinien móc dobrze widzieć bądź słyszeć treści — mieć możliwość oddzielenia informacji od tła.

2 Funkcjonalność

2.1 Dostępność z klawiatury: Zapewnij dostępność wszystkich funkcjonalności za pomocą klawiatury.

2.2 Wystarczająca ilość czasu: Zapewnij użytkownikom wystarczająco dużo czasu na przeczytanie i skorzystanie z treści.

2.3 Ataki padaczki: Nie należy projektować treści w taki sposób, aby prowokować ataki padaczki.

2.4 Możliwość nawigacji: Dostarczenie narzędzi ułatwiających użytkownikowi nawigowanie, znajdowanie treści i ustalanie, gdzie się w danym momencie znajduje.

3 Zrozumiałość

3.1 Możliwość odczytania: Treść powinna być zrozumiała i możliwa do odczytania.

3.2 Przewidywalność: Strony internetowe powinny otwierać się i działać w przewidywalny sposób.

3.3 Pomoc przy wprowadzaniu informacji: Istnieje wsparcie dla użytkownika, by mógł uniknąć błędów lub je skorygować.

4 Solidność

4.1 Kompatybilność: Zmaksymalizowanie kompatybilności z obecnymi oraz przyszłymi programami użytkowników, w tym z technologiami wspomagającymi.

Zgodność

Wymogi zgodności

Stwierdzanie zgodności (opcjonalne)

Oświadczenie częściowej zgodności – treść umieszczana przez dostawców zewnętrznych

Oświadczenie częściowej zgodności – język

Załączniki

Załącznik A: Słownik terminów (Normatywny)

Załącznik B: Podziękowania

Załącznik C: Literatura

Źródło: <http://fdc.org.pl/wcag2/>

Zasady WCAG 2.0

- Zasady

- Wytyczne (A, AA, AAA)

Priorytet **A** – rekomendacje, które **muszą być bezwzględnie** spełnione

Priorytet **AA** – gwarantuje jeszcze większą dostępność czyli **powinien być spełniony**

Priorytet **AAA** – najwyższy poziom dostępności; rekomendacje, które programista **może spełnić**

- **Postrzegalność** - informacje oraz komponenty interfejsu użytkownika muszą być przedstawione użytkownikowi w dostępny dla nich sposób.
- **Funkcjonalność** - komponenty interfejsu użytkownika oraz nawigacja muszą być funkcjonalne (powinny pozwala na interakcję).
- **Zrozumiałość** – treść oraz obsługa interfejsu użytkownika musi być zrozumiała.
- **Rzetelność/Solidność** - treść musi być wystarczająco rzetelna aby mogła być poprawnie interpretowana przez wielu różnych klientów użytkownika, włączając technologie asystujące.

POSTRZEGALNOŚĆ

Zasady WCAG 2.0

FUNKCJONALNOŚĆ

ZROZUMIAŁOŚĆ

SOLIDNOŚĆ

WYMAGANIA *Web Content Accessibility Guidelines* (WCAG 2.0) DLA SYSTEMÓW TELEINFORMATYCZNYCH
W ZAKRESIE DOSTĘPNOŚCI DLA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

W systemie teleinformatycznym podmiotu służącym do realizacji zadania publicznego należy zapewnić spełnienie następujących wymagań:

Lp.	Zasada	Wymaganie	Pozycja w WCGA 2.0	Poziom	
1.	Zasada 1 – Postrzeganie	Wymaganie 1.1	1.1.1	A	
2.			1.2.1	A	
3.		Wymaganie 1.2	1.2.2		
4.			1.2.3		
5.			1.3.1	A	
6.		Wymaganie 1.3	1.3.2		
7.			1.3.3		
8.			1.4.1	A	
9.		Wymaganie 1.4	1.4.2		
10.			1.4.3		
11.			1.4.4	AA	
12.			1.4.5		
13.	Zasada 2 – Funkcjonalność		Wymaganie 2.1		2.1.1
14.		2.1.2			
15.		Wymaganie 2.2	2.2.1	A	
16.			2.2.2		
17.		Wymaganie 2.3	2.3.1	A	
18.			Wymaganie 2.4		2.4.1
19.					2.4.2
20.					2.4.3
21.			2.4.4		AA
22.			2.4.5		
23.	2.4.6				
24.	2.4.7				
25.	Zasada 3 – Zrozumiałość	Wymaganie 3.1	3.1.1	A	
26.			3.1.2		AA
27.		Wymaganie 3.2	3.2.1	A	
28.			3.2.2		
29.			3.2.3		
30.			3.2.4		
31.		Wymaganie 3.3	3.3.1	A	
32.			3.3.2		
33.			3.3.3		AA
34.			3.3.4		
35.			Zasada 4 – Kompatybilność		
36.		4.1.2			

Wymagania *Web Content Accessibility Guidelines* (WCAG 2.0) dla systemów teleinformatycznych w zakresie dostępności dla osób niepełnosprawnych

Źródło:
<http://dziennikustaw.gov.pl/DU/2012/526>

PODSUMOWANIE

Hierarchia nagłówków
od h1 do h6

Poprawny kontrast

Możliwość zmiany rozmiaru
tekstu

Odpowiedni typ czcionki

Link

Wyróżnienie odnośników

Przeskocz do treści

Możliwość pominięcia
bloków

Widoczny fokus i
zachowanie poprawnej
kolejności

Multimedia z napisami,
transkrypcją i
audiodeskrypcją

Odpowiednio opisane
formularze

Możliwość zastosowania
pauzy

Zrozumiała kolejność

`<alt>`

Alternatywa w postaci
tekstu

Metodologia badania dostępnej strony www

MODUŁ 5

Częstochowa, 6 maja 2013r.

Dąż do tego
co warte
dążenia

Solon

**Metodologia badania dostępności strony
www dla osób niepełnosprawnych,
starszych i innych narażonych na
wykluczenie cyfrowe w oparciu o WCAG 2.0
we współpracy z Uniwersytetem Śląskim**

UNIwersytet ŚLĄSKI
W KATOWICACH

Opracowanie:

dr Izabela Mrochen – Uniwersytet Śląski
Przemysław Marcinkowski – Fundacja Widzialni
Marcin Luboń – Fundacja Widzialni
Artur Marcinkowski – Fundacja Widzialni

Projekt i wykonanie

dr Izabela Mrochen

Copyright © 2017 dr Izabela Mrochen

